

Huvudman

Huddinge kommun
servicecenter@huddinge.se

Beslut

Datum 2024-11-06

Dnr SI 2024:5838

Sida 1 (9)

Ärendet

Tillsyn av Grindstuskolan i Huddinge kommun

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Huddinge kommun en anmärkning avseende brist rörande garantin för tidiga stödinsatser. Huddinge kommun ska senast den **28 februari 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får inte överklagas (28 kap. 2 och 18 §§ skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar och särskilt stöd, arbetet med att skapa trygghet och arbetet med att skapa studiero.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2024:5838) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2024 inlett en tillsyn av Grindstuskolans verksamhet i förskoleklass och grundskola årskurs 1–3 i Huddinge kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Grindstuskolan följer gällande bestämmelser om garantin för tidiga stödinsatser, extra anpassningar och särskilt stöd samt trygghet och studiero.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn den 10 och 11 oktober 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat en förteckning över elever

som anmälts kunna vara i behov av särskilt stöd, åtgärdsprogram och anmälningar om kränkande behandling. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Garantin för tidiga stödinsatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger i intervju att skolan använder sig av det nationella kartläggningsmaterialet i förskoleklass, det nationella bedömningsstödet i årskurs 1 och nationella prov i årskurs 3. Av skriftligt inkommen information och av intervju med elevhälsan framgår att det därefter genomförs en särskild bedömning av elevernas kunskapsutveckling. Enligt en lärare samt representanter för elevhälsan får lärarna stöd av specialläraren när de särskilda bedömningarna görs.

Vidare framgår i intervju med elevhälsan att de elever som getts extra anpassningar i årskurs 3 men fortfarande riskerar inte nå kriterierna för bedömning följs upp. Lärare i årskurs 3 informerar lärare i årskurs 4 om elevers kunskapsutveckling via en överlämning. För elever i förskoleklassen sker enligt specialläraren ingen uppföljning av de extra anpassningar som gjorts.

Rättslig reglering

Nationella kartläggningsmaterial ska användas i förskoleklassen för att kartlägga elevernas språkliga medvetenhet och matematiska tänkande (8 kap. 2 § skolförordningen). Nationella bedömningsstöd ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 1 (9 kap. 22 b § skolförordningen). Nationella prov ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3 (9 kap. 21 § skolförordningen).

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen och i lågstadiet i grundskolan, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial, ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller, ska det skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om utredning om behov av särskilt stöd (3 kap. 4 § skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning. Sådant samråd behöver inte genomföras om den ansvariga förskolläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens (3 kap. 4 a § skollagen).

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna för extra anpassningar eller utredning om behov av särskilt stöd redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om utredning om behov av särskilt stöd (3 kap. 4 § skollagen).

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan, ska det genomföras en uppföljning av extra anpassningar som getts i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs (3 kap. 4 b skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med garantin för tidiga stödinsatser. Av utredningen framgår visserligen att nationellt kartläggningsmaterial, nationellt bedömningsstöd och nationella prov genomförs. Det framgår också att om det finns en indikation på att en elev inte kommer uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i aktuella ämnen gör ansvarig förskollärare eller lärare, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens, en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling. Dock görs ingen uppföljning av de extra anpassningar som getts i slutet av förskoleklassen. Av skollagen framgår en uppföljning av de extra anpassningar som getts i ämnena svenska, svenska som andraspråk och matematik ska göras i slutet av förskoleklassen. Att en sådan uppföljning inte gjorts utgör således en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen (2 kap. 8 § och 4 kap. 7 § skollagen).

Huddinge kommuns verksamhet vid Grindstuskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller garantin för tidiga stödinsatser. Utredningen visar att skolan genomför stora delar av garantin för tidiga stödinsatser. Skolans lärare använder sig av de obligatoriska bedömningsmaterialen, genomför särskilda bedömningar och följer upp de extra anpassningar som gjorts i årskurs 3. Utredningen visar dock att de extra anpassningar som gjorts i förskoleklassen inte följs upp. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Huddinge kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inhämtad dokumentation samt av intervju med lärare, rektorn och personal inom elevhälsan framgår att elever som lärare befarar inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper, ges stöd i form av extra anpassningen inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av inkommen dokumentation samt av intervju med lärare och rektorn framgår att många elever på skolan har extra anpassningar och att det finns anpassningar som kan ges på gruppnivå.

Av intervju med lärare framgår att lärare som befarar att elever inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen anmäler detta till skolans elevhälsoteam. Av inhämtad dokumentation samt av intervju med lärare och personal inom elevhälsan framgår att det genomförs en pedagogisk kartläggning där specialläraren är delaktig. Efter den pedagogiska kartläggningen är det specialläraren som gör en utredning om eleven är i behov av särskilt stöd. Av intervju med elevhälsan framgår att det är rektorn som tar beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller att inte utarbeta åtgärdsprogram.

Av de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av framgår elevens behov av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Vidare innehåller programmen datum för uppföljning och utvärdering och vem som är ansvarig för dessa samt överklagandehänvisning.

Rättslig reglering

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt (3 kap. 5 § skollagen).

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärder ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till. Rektorn får dock inte överlåta beslutanderätten för vissa i skollagen angivna former av särskilt stöd. Om en utredning av en elevs behov av särskilt stöd visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetet för att skapa trygghet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation och i intervju med rektorn framgår att skolan genomfört insatser för att motverka kränkande behandling. Det har bland annat handlat om insatser till enskilda elever som har varit våldsamma och/eller haft ett utmanande beteende. Vidare framgår av inkommen dokumentation och intervju med personal inom elevhälsan att det finns en trygghetsgrupp som träffas en gång i veckan för att diskutera trygghetsfrågor på skolan. Trygghetsgruppen går även igenom anmälningar om kränkande behandling och har samtal med elever och utreder händelser. Det framgår i inkommen dokumentation att skolan arbetar med fokusområdena: "Gruppstärkande arbete", "Känslor och relationer", "Nätet" och "Integritet". Det framgår vidare att det finns en rastaktivitetsgrupp och att eleverna under den första perioden av läsåret tillsammans med fritidsverksamheten kommer att arbeta med språkbruk. I intervju med lärare framgår att lärare bland annat arbetat med frågor om att säga stopp, inte slåss, ta ansvar i att förstå sin egen del i en konflikt, hur man är en bra kompis, lära känna övningar, att förstå varandras olikheter och klassrumsregler.

Av inkommen dokumentation samt av intervjuer med lärare, personal inom elevhälsan och rektorn framgår att skolan följer upp elevernas trygghet, bland annat genom trivselenkäter, klassråd och analys av de anmälningar om kränkande behandling som gjorts.

Av inkommen dokumentation och av intervju med rektorn framgår även att skolan analyserar vilka hinder som finns för att elever ska vara trygga samt att rektorn utifrån problem som identifierats gällande trygghet genomfört olika typer av insatser.

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling. Planen innehåller en redogörelse för vilka åtgärder som avses att genomföras. Av planen framgår att det görs en analys som ligger till grund för revidering av kommande läsårs plan mot kränkande behandling. Analysen görs utifrån resultat från trygghetsenkäter, och klassers och fritidsverksamheters kvalitetsrapporter. Det framgår också att en elevanpassad plan med enklare text och innehåll kommer att presenteras för alla elever vid läsårets start och för elevrådet som har möjlighet att ge synpunkter på innehållet.

Av inkommen dokumentation samt av intervju med elever, lärare, rektorn och personal inom elevhälsan framgår att det förekommer kränkningar och fysiskt våld på skolan.

Av inkommen dokumentation framgår att det under läsåret 2023/2024 har gjorts 143 kränkingsanmälningar på skolan. Av intervju med lärare, representanter för elevhälsan och rektor framgår att kränkningar anmäls i ett digitalt system. I inkommet underlag från rektorn framgår att både rektor och huvudman kan ta del av anmälningar om kränkande behandling. I intervju med lärare framgår att anmälningar om kränkande behandling görs men att lärarna känner en osäkerhet kring om personal i fritidsverksamheten anmäler kränkande behandling. I skriftligt inkommen dokumentation framgår att även personal vid skolans fritidsverksamhet anmält kränkande behandling.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet (5 kap. 3 § skollagen).

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen). Planen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för (2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling [2006:1083]).

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Arbetet för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen dokumentation och intervju med lärare och representanter för elevhälsan framgår att det finns problem med bristande studiero på vissa lektioner.

Av inkommen dokumentation och av intervju med lärare framgår att det finns ett pågående arbete med att strukturera lektionerna och skolan har så kallade ramlektioner. Lärare och rektorn berättar i intervju att studieron på skolan förbättrats. Vidare framgår av inkommen dokumentation och av intervju med rektorn att skolan har haft Samverkan för bästa skola¹ inkopplad, bland annat med inriktningen att öka studieron.

Av inkommen dokumentation samt av intervjuer med elever, lärare, personal inom elevhälsan och rektorn framgår att det finns ordningsregler för skolan. Av inkommen dokumentation framgår att elever involveras i arbetet med ordningsreglerna genom att klasserna arbetar med att diskutera vilka ordningsregler som ska finnas i början av varje läsår. Reglerna lyfts också på klassråden och elevrådet samt under läsåret vid behov i klasserna, på fritids, klassråd och elevråd. Lärare uppger också i intervju att de pratat med eleverna om reglerna i klasserna.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero (5 kap. 3 § skollagen). Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna (5 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

¹ Skolverket har ett uppdrag om att genomföra riktade insatser i syfte att höja kunskapsresultaten i grundskolan. Insatserna ska bidra till höjda kunskapsresultat, ökad kvalitet i undervisningen och en mer likvärdig utbildning inom det svenska skolväsendet.

Beslutet har fattats av undervisningsrådet Joakim Öberg.

Utredaren Sara Angeria har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Terese Westin medverkat.